

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาและความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีผลมาจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังเรียนรายวิชา พ 012 สุขศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนบ้านนามน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนเหมาะสมที่จะทำการวิจัย คือ ภายในห้องเรียนมีนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน คละกัน

2. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้าง โดยนำเนื้อหามาจากคำอธิบายรายวิชา พ 012 สุขศึกษา เรื่อง การปฐมพยาบาล (กรมวิชาการ, 2534) แล้วนำมาแต่งเป็นแบบทดสอบ ซึ่งมีความสอดคล้องและ

สัมพันธ์กับขั้นตอนในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537) แบบทดสอบมีจำนวน 25 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่น 0.75 (ดูภาคผนวก ข)

2. แผนการสอนที่ยึดแนวการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชา พ 012 สุขศึกษา เรื่องการปฐมพยาบาล กำหนดให้เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 จัดทำเป็นแผนการสอน จำนวน 5 แผนการสอน ใช้เวลาทั้งหมด 15 คาบ คาบละ 50 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้าง (ดูภาคผนวก ข)

3. แบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียน เป็นแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในด้านบทบาทของครู ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้านแหล่งวิทยาการ ด้านการประเมิน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้าง (ดูภาคผนวก ข)

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแต่ละประเภทดังนี้

1. แบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา

การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร และหลักการ เกี่ยวกับขั้นตอนในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา

1.2 ศึกษาและวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา พ 012 สุขศึกษา โดยพิจารณาขอบเขตเนื้อหาเฉพาะในเรื่องการปฐมพยาบาล

1.3 จัดสร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา เรื่อง การปฐมพยาบาล โดยให้แบบทดสอบมีจำนวนข้อสัมพันธ์กับขั้นตอนของกระบวนการแก้ปัญหาและระดับภาษาเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 ข้อ

1.4 นำแบบทดสอบ เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้อง ความครอบคลุมในเนื้อหา กระบวนการแก้ปัญหา ระดับภาษาที่ใช้กับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และความเหมาะสมตามหลักการสร้างแบบทดสอบที่ดี หลังจากที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จากนั้น จึงจัดพิมพ์

1.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการเรียนรายวิชา พ 012 มาแล้ว จำนวน 70 คน เพื่อหา คุณภาพของข้อสอบ โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 คน และโรงเรียนแก่น้อยศึกษา อำเภอเชียงดาว จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 30 คน

1.6 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน ข้อที่ถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ข้อที่ไม่ตอบหรือข้อที่ตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

1.7 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์คุณภาพเป็นรายข้อ และคัดเลือกจำนวนข้อสอบ ให้สอดคล้องกับขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหา 5 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนมีข้อสอบจำนวน 5 ข้อเท่ากัน รวมได้ข้อสอบจำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีระดับความยากง่าย (p) ระหว่าง .24 - .74 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง .21 - .59

1.8 ทาค่าความเชื่อมั่นได้ของแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2530, หน้า 106) ซึ่งแบบทดสอบมีค่าความ เชื่อมั่น 0.75

2. การสร้างแผนการสอนและบทเรียนที่ยึดแนวการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการสอนและบทเรียนที่ยึดแนวการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยจะดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการสอนและเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนทฤษฎี หลักการ สอนและการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2.2 วิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตรและคำอธิบายรายวิชา พ 012 สุขศึกษา

2.3 นำผลการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาที่ผู้วิจัยเลือก ซึ่งผู้วิจัยเลือกเนื้อหา เรื่อง การปฐมพยาบาล เพราะเป็นเนื้อหาที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เนื่องจากเป็นปัญหาที่ผู้เรียนมีโอกาสได้พบในชีวิตประจำวันและในพื้นที่นั้น ได้ปรากฏเหตุการณ์ที่น่าสนใจเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลดังกล่าวมาก่อน ซึ่งผู้วิจัยได้นำปัญหาที่เกิดขึ้นมาเป็นปัญหาสำหรับการเรียนรู้ครั้งนี้ด้วย โดยวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนคาบ ดังนี้

บทเรียนที่ 1 เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยเมื่อมีสิ่งแปลกปลอมเข้าตา, หู, ปากและลำคอ ใช้เวลาจำนวน 3 คาบ

จุดประสงค์ มีดังนี้

- (1) เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการปฐมพยาบาลเมื่อมีสิ่งแปลกปลอมเข้าตา, หู, ปากและลำคอ
- (2) เพื่อให้มีทักษะในการปฐมพยาบาล ผู้ป่วยมีสิ่งแปลกปลอมเข้าตา, หู, ปากและลำคอ
- (3) อธิบายวิธีการและปฏิบัติตนในการป้องกันสิ่งแปลกปลอมเข้าตา, หู, ปากและลำคอ

เนื้อหา มีดังนี้

- (1) ความหมายของสิ่งแปลกปลอม
- (2) วิธีการปฐมพยาบาลเมื่อมีสิ่งแปลกปลอมเข้าตา, หู, ปากและลำคอ
- (3) การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันสิ่งแปลกปลอมเข้าตา, หู, ปากและลำคอ

บทเรียนที่ 2 เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกสารเคมี ใช้เวลาจำนวน 3 คาบ

จุดประสงค์ มีดังนี้

- (1) เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของสารเคมีในชีวิตประจำวัน
- (2) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกสารเคมี

(3) เพื่อให้มีทักษะในการปฐมพยาบาล ผู้ป่วยถูกสารเคมีอธิบายวิธีการ และปฏิบัติตนในการป้องกันการถูกสารเคมีในชีวิตประจำวัน

เนื้อหา มีดังนี้

- (1) สารเคมีกับชีวิตประจำวัน
 - (2) ความสำคัญของการปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกสารเคมี การปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกสารเคมีแต่ละชนิด
 - (3) ข้อควรปฏิบัติในการป้องกันการถูก สารเคมี
- บทเรียนที่ 3 เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยได้รับสารเคมีโดยการรับประทาน ใช้เวลาจำนวน 3 คาบ

จุดประสงค์ มีดังนี้

- (1) เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของสารเคมีที่มักเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทาน
- (2) เพื่อให้มีทักษะในการปฐมพยาบาล ผู้ป่วยที่รับประทานสารเคมีแต่ละชนิด
- (3) อธิบายวิธีการและปฏิบัติตนในการป้องกันการได้รับสารเคมีโดยการรับประทาน

เนื้อหา มีดังนี้

- (1) ประเภทของสารเคมีที่มักเข้าสู่ร่างกายโดยการรับประทาน
 - (2) การปฐมพยาบาล ผู้ป่วยที่รับประทานสารเคมีแต่ละชนิด
 - (3) การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการได้รับสารเคมีโดยการรับประทาน
- บทเรียนที่ 4 เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกงูกัด ใช้เวลาจำนวน 3 คาบ

จุดประสงค์ มีดังนี้

- (1) เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของงูแต่ละชนิด
- (2) เพื่อให้มีทักษะในการปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกงูกัด
- (3) อธิบายวิธีการและปฏิบัติตนในการป้องกันงูกัด

เนื้อหา มีดังนี้

- (1) ลักษณะเฉพาะของไม่มีพิษและงูพิษแต่ละชนิด
- (2) การปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกงูกัด
- (3) การปฏิบัติตนในการป้องกันงูกัด

บทเรียนที่ 5 เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยถูกแมลงมีพิษกัดต่อย ใช้เวลา
จำนวน 3 คาบ

จุดประสงค์ มีดังนี้

- (1) เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของผึ้ง, ตัวต่อ, ตะขาบ, แมงป่อง,
- (2) ผู้ป่วยถูกแมลงกัดต่อยสามารถอธิบายวิธีการและปฏิบัติตนในการป้องกันแมลงมีพิษกัดต่อยเพื่อให้มีทักษะในการปฐมพยาบาล

เนื้อหา มีดังนี้

- (1) ลักษณะเฉพาะของผึ้ง,ตัวต่อ,แมงป่อง,ตะขาบ
- (2) การปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่ถูกแมลงมีพิษกัดต่อย
- (3) การปฏิบัติตนในการป้องกันแมลงมีพิษกัดต่อย

2.4 เขียนแผนการสอน และบทเรียนที่ยึดแนวการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ในแผนการสอน ประกอบด้วย เรื่อง, จุดประสงค์, เนื้อหา, กิจกรรมการเรียนการสอน, แหล่ง
วิทยาการ, การประเมินผลการเรียนรู้ ในส่วนของบทเรียนเป็นเอกสารที่นักเรียนต้องใช้ในการ
เรียนรู้โดยมีความสัมพันธ์กับแผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย การแนะนำเบื้องต้น
(Introduction) ปัญหา (The Problem) จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objectives)
คำถามนำ (Guiding Questions) ข้อกำหนดของผลงาน (Product Specifications)
แหล่งวิทยาการ (Resources) ขั้นตอนการปฐมพยาบาลผู้ป่วยตามหลักการของผู้เชี่ยวชาญทาง
ด้านการปฐมพยาบาล ใบก้าหนดบทบาทการประมุขกลุ่มย่อย แบบบันทึกการค้นคว้ารายบุคคล
แบบประเมินการปฏิบัติงานกลุ่มและผลงาน

การกำหนดปัญหาในบทเรียน ผู้วิจัยได้นำปัญหาจริงที่เกิดขึ้นในโรงเรียน บ้านนามน และบริเวณหมู่บ้านใกล้เคียง เขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการปรับ เนื้อเรื่อง บางส่วนเพื่อให้มีความน่าสนใจ และเหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น

2.5 นำแผนการสอนและบทเรียนที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ตามหลักการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และเนื้อหา การกำหนดเวลา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล เพื่อนำข้อมูลมา ปรับปรุงแก้ไข และได้ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนและบทเรียนบางส่วน ดังนี้

2.5.1 ปรับปรุงการเขียน การประเมินผลการเรียนรู้โดยระบุเครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินผลการเรียนรู้ลงไปด้วย

2.5.2 ปรับปรุงการเขียนกิจกรรมการเรียนการสอน โดยระบุให้การศึกษา ค้นคว้ารายบุคคลและจัดทำผลงานตามข้อกำหนดของผลงานสามารถใช้เวลานอกเวลาเรียนได้

2.6 นำแผนการสอนและบทเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว นำไปทดลอง สอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนแกน้อย ศึกษา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน ซึ่งยังไม่เคยเรียน รายวิชา พ 012 มาก่อนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน และครูประจำวิชาช่วยสังเกตการปฏิบัติงานกลุ่มย่อยของ นักเรียน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไข จากการทดลองสอนการกำหนดเวลา มีความเหมาะสม ทุกแผนการสอนด้านการปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ทำตามข้อกำหนดผลงาน เช่น กาว, สี, กระดาษ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเด็กยากจนและวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าว ไม่มี จำหน่ายในท้องถิ่นและเนื่องจากนักเรียนยังไม่มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยวิธี PBL มาก่อน จึงทำให้กิจกรรมในบทเรียนแรก ๆ ไม่เป็นไปตามกำหนดจึงได้ปรับปรุงบทเรียนบางส่วน ดังนี้

2.6.1 ได้ปรับปรุงกำหนดบทบาทการประชุมกลุ่มย่อย โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ของแต่ละบุคคล ในการปฏิบัติงานกลุ่มตั้งแต่เริ่มได้รับบทเรียนจนกระทั่งจบการเรียนรู้ใน แต่ละบทเรียน

2.6.2 ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อความที่พิมพ์ผิดค่า หรือที่ใช้ค่าไม่เหมาะสม

3. แบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

การสร้างแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและหลักการเกี่ยวกับการสร้างแบบแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงบทเรียนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีเนื้อหาในแต่ละด้านเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นดังนี้

3.2.1 ด้านบทบาทของครูผู้สอน

3.2.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านเนื้อหาวิชา

3.2.4 ด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน

3.2.5 ด้านแหล่งวิทยาการ

3.2.6 ด้านการประเมินผล

3.3 ดำเนินการสร้างแบบแสดงความคิดเห็น โดยมีเนื้อหาที่นักเรียนต้องแสดงความคิดเห็นตามข้อ 3.2

3.4 นำแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียน เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

3.5 ได้แก้ไขปรับปรุงข้อความที่พิมพ์ผิด และไม่เหมาะสม

3.6 นำแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนแก่นน้อยศึกษา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยให้แสดงความคิดเห็นหลังจากที่นักเรียนจบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในแต่ละบทเรียน

3.7 ปรับปรุงแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียน โดยมีการปรับปรุงแก้ไขข้อความดังนี้

3.7.1 ในด้านบทบาทของครูผู้สอน การให้ความช่วยเหลือแนะนำนักเรียน และความเป็นกันเองกับนักเรียน เปลี่ยนแปลงข้อความ ดังนี้

- สิ่งที่เหมาะสม เปลี่ยนเป็น สิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสมแล้ว
- สิ่งที่ต้องปรับปรุง เปลี่ยนเป็น สิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าควรปรับปรุง

3.7.2 ในด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ปรับปรุงแก้ไข โดยเปลี่ยนเป็น
ข้อความใหม่ ดังนี้

- การเข้ากลุ่มอภิปราย ควรใช้ เวลา.....นาที
- การค้นคว้าจากแหล่งวิทยากร ควรใช้เวลา.....นาที
- การเตรียมแสดงผลงาน ควรใช้เวลา.....นาที
- การแสดงผลงาน ควรใช้เวลา.....นาที

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือจากสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ขอความร่วมมือไปยังผู้บังคับบัญชา
ของหน่วยงานที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแผนการสอนเพื่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองสอนจริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540
โรงเรียนบ้านนาหมื่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อ
ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหา และความคิดเห็นของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการ
เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้
 - 2.1 ผู้วิจัยชี้แจงให้ครูประจำวิชาทราบเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการสอนและวิธี
การสอน โดยละเอียดและขอความร่วมมือเพื่อให้ผู้วิจัยเป็นผู้วิจัยได้เป็นผู้ดำเนินการสอนเอง
 - 2.2 เตรียมตัวนักเรียน ผู้วิจัยเข้าไปทำความคุ้นเคยกับนักเรียนก่อนที่จะมีการ
เรียนการสอนจริง เพื่อชี้แจงให้ทราบเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนและวิธีการเรียนการสอน
 - 2.3 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา
 - 2.4 ดำเนินการสอน ตามแผนการสอนจนครบทั้ง 5 แผน ตามลำดับในตาราง
ที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง

2.5 ให้นักเรียนตอบแบบแสดงความคิดเห็นหลังจบการเรียนรู้ในแต่ละ บทเรียน

2.6 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% และใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ Chung-Teh Fan ตรวจสอบคะแนนเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อย แล้วแบ่งเป็นกลุ่มสูง 27% กลุ่มต่ำ 27%

1.2 นำแต่ละข้อหาจำนวนคนตอบถูกแยกเป็นคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จากนั้นนำมาคิดเป็นร้อยละของแต่ละกลุ่ม กลุ่มสูงแทนด้วย P_H และ กลุ่มต่ำแทนด้วย P_L

$$P_H = \frac{\text{จำนวนข้อที่ตอบถูกในกลุ่มสูง}}{\text{จำนวนผู้เรียนในกลุ่มสูง}}$$

$$P_L = \frac{\text{จำนวนข้อที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ}}{\text{จำนวนผู้เรียนในกลุ่มต่ำ}}$$

1.3 นำค่า P_H และ P_L ของแต่ละข้อไปเปิดตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ Chung-Teh Fan เพื่อหาระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก แล้วเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีระดับความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (จำนง พรายแย้มแซ, 2531, หน้า 78-79)

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งหมด โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder - Richardson (อ้างใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2530, หน้า 106)

$$I_u = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_i^2} \right)$$

I_u คือ ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อทั้งหมดของแบบทดสอบ

p คือ สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนตอบถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q คือ สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ = $1 - p$

S_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนจากการทดสอบ

$\sum pq$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างสัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิดในแต่ละข้อ

2. เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

$$t = \frac{\bar{d}}{\frac{S_d}{\sqrt{n}}}$$

t = ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution

\bar{d} = ผลต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียน

S_d = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลต่างแต่ละคู่ (d_i)

n = จำนวนนักเรียน

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2535, หน้า 176)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของนักเรียน ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปจำนวนนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นต่อการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในแต่ละด้าน